

KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRK KURTARMA SÖZLEŞMESİ (TURKS) 2015

1) Kurtaranın Adı: KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ <i>(Sözleşmede bundan sonra “KURTARAN” olarak adlandırılacaktır.)</i>	2) Kurtarılacak Değerler: Su Aracının Adı: <i>Su Aracı ve Diğer Eşya (Bunker, Yük, Navlun vs.)</i>
3) Teslim Yeri: <i>(Belirtilmemesi halinde en yakın demir yeri kabul edilir)</i>	4) Donatan / İşletici/İlgili Adı :
5) Sözleşme Yeri:	6) Sözleşme Tarihi:
7) Kurtaranın Nam ve Hesabına İmzalayan: <i>İmza:</i>	8) Kaptan veya Kurtarılacak Değerler Nam ve Hesabına imzalayan: <i>İmza:</i>

Sözleşmede geçen “**KAPTAN**” ibaresi, tehlikeye uğrayan su aracının kaptanı, donatanı, temsilcisi veya ilgisini ifade eder. **KAPTAN**, 9 madde ve 4 sayfadan ibaret bu sözleşmeyi kabul ederek kurtarılacak tüm değerleri temsilen iki nüsha olarak imzalamıştır.

MADDE 1-- Bu sözleşme, aşağıda 6 ncı maddede belirtilen hüküm istisna olmak üzere, “faydalı sonuç vermeyen kurtarma faaliyeti için, kurtarma ücretini isteme hakkı doğmaz”, esasına göre yapılmıştır.

Bu sözleşmeye göre yapılan hizmetin kurtarma hizmeti niteliğinde bulunduğu, itiraz olunamaz.

MADDE 2-- KAPTAN, tehlikeye uğrayan kutu 2 de belirtilen değerlerin, ücret karşılığında kurtarılacak kutu 3 de belirtilen yerde kendisine teslim edilmesini KURTARAN' dan istemiştir. KURTARAN da bu teklifi kabul ederek, her türlü hizmet, masraf ve vasıta kendisine ait olmak üzere, kurtarma faaliyetinde iş bu sözleşme hükümleri tahtında elinden geldiği kadar çalışmayı taahhüt etmiştir. KURTARAN tarafından, değerlerin kurtarılmasına yönelik olarak önceden yapılmış olan hizmetler de bu sözleşme kapsamında sayılırlar.

KURTARAN, yapılacak kurtarma faaliyetinin faydalı bir netice sağlayıp sağlamayacağı veya kutu 2 de belirtilen değerlerin kurtarma hizmet ve masraflarına değip değmeyeceği hususunda başlangıçta ve Kurtarma faaliyetinin sonuna kadar her zaman, mutlak takdir hakkını haizdir.

KURTARAN, bu mutlak takdir hakkını kullanarak, kurtarma faaliyetinin bir netice vermeyeceğine veyahut tehlikeye uğrayan kutu 2’de belirtilen değerlerin durumunu, diğer hal ve şartları da dikkate alarak, değerlerin yapılacak kurtarma hizmet ve masraflarına değmeyeceğine kanaat ettiği takdirde, sözleşmeden rücu ve işe başlamış olsa dahi işi bulunduğu hal üzere terk etmek yetkisini haizdir. İş terki ve sözleşmeden rücu halinde, KURTARAN' dan tazminat talebinde bulunulamaz. Su aracı ve/veya diğer eşya kısmen kurtarılmış ise KURTARAN, kurtarılan değerler üzerinden ücret alır. Bu ücret, kurtarılan değerleri geçemez.

KURTARAN, kurtarma faaliyetini bu sözleşmede adı geçen veya kurtarma hizmetine tahsis edilmiş gemilerinden herhangi biri ya da diğer gemi ve vasıtalarla yapmak ve hizmetin herhangi bir safhasında gemi veya vasıta değiştirmek hususunda her zaman tam bir yetkiye sahiptir.

MADDE 3-Tehlikeye uğrayan su aracının kaptanı, KURTARAN' ın gerekli bulunduğu manevra ve ameliyeyi yapar, gerekli malzemeyi KURTARAN veya emrine verir.

KURTARAN, tehlikeye uğrayan su aracının makine, demir, zincir, her türlü teçhizat ve teferruatını, kurtarma hizmeti kapsamında ücretsiz kullanmaya yetkilidir. Bu amaçla yukarıda belirtilen her türlü malzemenin gerektiğinde yerini değiştirebilir, kurtarma hizmetine tahsis edilmiş gemilerinden herhangi biri ya da diğer gemi ve vasıtalara nakledebilir.

KURTARAN, kurtarma faaliyeti kapsamında; tehlikeye uğrayan su aracı içindeki bütün maddeleri; yük, safra, mahrukat, su aracının vasıtaları, alet, edevat v.s. boşaltabilir, serbestçe yerlerini değiştirebilir, limbo edebilir ve kendi mutlak rey ve kanaatine göre lüzumlu gördüğü şeyleri atabilir. Bundan dolayı tazminata muhatap olamaz.

Kurtarma faaliyeti kapsamında yapılan manevra, yükleme, boşaltma, itme-çekme-yaslama ve diğer hareketler yüzünden veya hava muhalefeti ya da başkaca herhangi bir sebeple, tehlikeye uğrayan su aracının tekne ve teçhizatına, yüküne ve sair değerlere vaki hasar, zarar ve ziyadan veyahut büsbütün ziyadan dolayı, KURTARAN'a sorumluluk yüklenemez.

Taraflar, çevre zararının önlenmesi ve sınırlandırılması için gerekli özeni göstermekle yükümlüdürler.

MADDE 4—KAPTAN ve diğer gemi adamları, kurtarma faaliyetine hiçbir şekil ve surette müdahale edemezler, manevra ve ameliyeleri önleyemez veya kendiliklerinden manevra ve ameliyelere teşebbüs edemezler. KAPTAN ve diğer gemi adamları; su aracı ile diğer eşya ve kaza hakkında ve sair hususlarda bütün bilgi ve özellikleri, kurtarma gemisi kaptanına derhal bildirmekle yükümlüdürler.

Ayrıca KAPTAN’ın, su aracı içindeki yük ve yakıtın cins, nitelik, nicelik ve değerlerini; su aracı, yük ve navlunun sigorta şirketlerinin adını ve sigorta bedellerini, navlunun tahsil edilip edilmediğini, edildi ise ne kadarının tahsil edildiğini KURTARAN’a yazılı olarak bildirmesi zorunludur.

İşin, KAPTAN tarafından yarım bırakılması veya müdahale edilerek, bitirilmesinin önlenmesi halinde, kurtarma hizmeti tam ve başarılı olarak verilmiş kabul edilir. Kurtarma ücreti buna göre tespit, tayin ve tediye olunur.

MADDE 5—Kurtarılan değerlerin kutu 3’de belirtilen yere getirildiği veya buldukları yerde emniyet altına alındığı, yahut 4’ncü maddenin son fıkrasındaki halin gerçekleştiği tarihte kurtarma hizmeti başarı ile yerine getirilmiş ve tehlikeden kurtarılan değerler, sözleşme hükümlerine göre KAPTAN tarafından teslim alınmış sayılır.

KAPTAN, bu maddenin birinci fıkrasına göre kurtarma faaliyetinin son bulması üzerine ve derhal, kurtarma ücretiyle masraflarına, faizlerine, hakem, avukat ücretleri ve tahkim masraflarıyla KURTARAN’a tediye ile yükümlü ve muhatap olacağı bilcümle hususlara karşılık, kurtarılan değerlere şamil olmak üzere KURTARAN’ın tayin edeceği şekil, şart ve miktarda meblağı muhtevi, sureti ilişik, kesin ve süresiz, müşterek ve müteselsil borçlu ve müteselsil kefil kaydını havi, muteber bir banka teminat mektubunu veya nakit teminatı vermekle mükelleftir. Teminatın miktarı, ileride kurtarma hizmeti ücretinin hakemlerce tayininde, masraf vesair yükümlülüklerin tahmininde, bir tesiri haiz değildir. Teminatın yüksek alınmış bulunmasından dolayı KURTARAN’ dan tazminat talep edilemez.

Sözleşme hükümlerine uygun şekilde teminat verildiği tarihe kadar KURTARAN, Kurtarma hizmeti verilen su aracı civarında gemi bekletebilir veya sair tedbirleri alabilir. Bu nedenle yapılan masraflar, uğranılan zararlar ve kayıplar da kurtarma ücretinin tespit ve tayininde dikkate alınır. Bu ücretin tayininde sarf edilen zaman, geminin bulunduğu yerden hareketle bağlama yerine dönüşüne kadar geçen zaman dilimi olarak hesaplanır.

Kurtarılan ve Emniyet altına alınan değerler üzerinde, bu sözleşme ve Türk Ticaret Kanunu'nun kurtarma hükümleri tahtında, KURTARAN’ın Kanuni Rehin Hakkı ve Hapis Hakkı mevcuttur. Kurtarılan su aracı ile yük, bunker, diğer eşya KURTARAN’ın yazılı muvafakati olmadıkça kutu 3’de belirtilen yerden hareket ettirilemez, başka bir yere götürülemez, su aracında bulunan yük ve bunker su aracından alınamaz.

Kurtarılan tüm değerlere karşılık tek bir teminat mektubu verilebileceği gibi, KURTARAN’ın yazılı muvafakati ile ayrı ayrı teminat verilebilir. Kurtarılan değerler için ayrı teminat verilse dahi KURTARAN, kurtarılan değerlerin tamamı için donatan aleyhine yasal yollara başvurabilir.

Teminatın verilmemesi veya eksik verilmesi halinde, teminatın verilmesi veya tamamlanmasına kadar KURTARAN, alacağını temin zımında Kanuni Rehin Hakkı ve Hapis Hakkını kullanmak, su aracı, yük ya da diğer eşya üzerinde ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz kararı almak, su aracını seferden men etmek de dahil olmak üzere, bütün hukuki yollara müracaatta serbesttir. Bu hakların kullanılması durumunda kurtarılan değerlere gelebilecek zarar, ziyan ve hasardan dolayı sorumluluk kurtarılan değerlerin ilgililerine aittir.

Su aracında bulunan yükün, herhangi bir suretle su aracından teminatsız veya eksik teminatla çıkarılması halinde; KURTARAN’ın Türk Ticaret Kanunundan doğan sair hakları saklı kalmak kaydıyla, yük ilgililerinin payına düşen kurtarma ücretinden, kurtarılan su aracının donatanı ile birlikte kaptanı, KURTARAN'a karşı şahsen sorumludur.

MADDE 6- İşbu sözleşmeye konu kurtarma faaliyeti, çevre zararı tehdidi oluşturan araç ve/veya onun içindeki eşya için yapılmış ise KURTARAN, hesaplanacak özel tazminata en azından denk bir kurtarma ücretine hak kazanamamışsa, kurtarma hizmeti için yapmış olduğu masrafları donatandan ister.

KURTARAN, birinci fıkrada belirtilen halde, kurtarma faaliyeti ile çevre zararını önlemiş veya sınırlandırmış ise, donatan tarafından birinci fıkra uyarınca KURTARAN’a ödenecek özel tazminat, kurtaranın yaptığı giderlerin yüzde otuzuna kadar artırılabilir. Türk Ticaret Kanunu’nun Kurtarma ücretinin belirlenmesine ilişkin kıstasları da dikkate alınarak, hak ve nesafete uygun olması durumunda, özel tazminatın miktarı daha da artırılabilir. Ancak, yapılacak artırım KURTARAN’ın masraflarının yüzde yüzünü geçemez.

MADDE 7-- Kurtarılan su aracının donatanı, yük ilgililerinin ödemekle mükellef olduğu kurtarma ücretiyle, hakem, avukatlık ücretleri, masrafları ve diğer bütün mali yükümlülüklerden dolayı KURTARAN’a karşı yük ilgilileriyle birlikte müşterek ve müteselsil borçlu ve alacağın fer’ileriyle birlikte tamamından sorumludur. Kurtarılan su aracının donatanı, KURTARAN’a Kurtarma hizmetinden doğan bütün alacağı öder. KURTARAN, alacaklarının tahsili için açacağı davada husumeti, kurtarılan değerlere şamil olmak üzere, teselsül ve iştirak esasına binaen yalnız donatana

veya donatanla birlikte yük sahibine ya da bu esaslar dairesinde Kaptana tevcih etmek hususunda tam bir serbestiye sahiptir.

Donatan; su aracı, bunker, yük ve navluna düşen bütün kurtarma ücretiyle fer'ilerini ödemeyi ve bu sebeple, husumetin yalnız kendisine tevcihini kabul eder. Teminatların ayrı ayrı verilmesi, husumetin tevcihinde hiçbir şekilde etkili olmaz.

Taraflarca Sulh olunamaması halinde, kurtarılan değerlere verilen Kurtarma hizmetinden kaynaklanan Kurtarma alacağının veya 6. maddede belirtilen özel tazminat miktarının tayin, tespit ve tahsiline ilişkin ihtilaf, yasal süresi içerisinde taraflardan birinin talebi üzerine, İstanbul' da tahkim yolu ile hallolunur. Taraflarca; tayin, tespit ve tahsil için ayrı ayrı dava ikame edilemez. Kurtarma alacağının ya da özel tazminatın tayin, tespit ve tahsili dışındaki sair ihtilaflar, genel hükümlere göre İstanbul Mahkemelerinde hal ve fasl olunur.

KURTARAN bir hakem, KAPTAN da kurtarılan değerlere şamil olarak bir hakem tayin ederler. Taraflardan birinin hakem seçiminin kendisine tebliği üzerine diğer taraf, tebliği takip eden bir hafta içerisinde hakemini seçip diğer tarafa bildirir. Seçilen iki hakem, üçüncü hakemi seçer.

Bir tarafın hakem seçiminin kendisine tebliği üzerine diğer taraf, tebliği takip eden bir hafta içerisinde bu maddede yazılı olduğu şekilde, hakemini seçip diğer tarafa bildirmediği takdirde ikinci hakem, taraflardan birinin müracaatı üzerine görevli ve yetkili İstanbul Mahkemesi tarafından seçilir. Seçilen iki hakem, üçüncü hakem seçiminde ittifak edemedikleri takdirde üçüncü hakem, taraflardan birinin müracaatı üzerine görevli ve yetkili İstanbul Mahkemesi tarafından seçilir. Ancak gerçek kişiler hakem seçilebilir.

Tarafların gelip gelmemelerine bakılmaksızın Hakemler, tarafları davet ederek toplandıkları ilk toplantı tarihinden başlamak üzere 90 gün içerisinde tetkikatı ikmal ile karar verir.

Hakemler yargılama usulüne ilişkin olarak, Tahkim yargılamasının emredici hükümleri hariç olmak üzere, ilgili mevzuat ile bağlı değildirler. Tetkikat günü gelmeyen taraf çağırılmaz, yargılamaya yokluğunda devam edilir. Uyuşmazlığın esasına, Türk maddi hukuk kuralları uygulanır. Hakemlerce, görev belgesi düzenlenmez.

Tahkim müddeti, tarafların anlaşmasıyla veya taraflardan birinin müracaatı üzerine yetkili ve görevli mahkeme kararı ile uzatılabilir.

Kurtarılan değerler için ayrı ayrı teminatlar alındığı takdirde, hakemler kararında kurtarılan değerleri ve nispetlerini ayrı ayrı belirtirler.

Hakemlere, hüküm altına aldıkları meblağın toplam % 12'si üzerinden hakem ücreti ödenir. Bu nispet üzerinden tahakkuk eden ücret, kurtarılan değer sahip ve/veya ilgililerine ait olur ve hakemler arasında eşit şekilde paylaşılır.

Hakemler, hükmolunacak meblağa kurtarma hizmetinin bittiği tarihi takip eden günden başlamak üzere, T.C. Merkez Bankasının Kısa Vadeli Krediler için öngördüğü reeskont faizi oranına göre faiz yürütür.

MADDE 8— Sözleşmenin imzalanmasını müteakip;

KURTARAN olay yerine gelinceye kadar, tehlikeye uğrayan su aracı kendi imkanlarıyla kurtulur ise KURTARAN, yaptığı masraflar ve bu sebeple uğradığı zararlara karşılık, uygun bir ücret almaya hak kazanır.

Tehlikeye uğrayan su aracı/diğer eşya, aynı kişiye ait başka bir su aracı ya da üçüncü şahıslar tarafından kurtarılsa, tehlikeye uğrayan su aracı/diğer eşya ilgilileri KURTARAN'a, tam bir Kurtarma ücreti karşılığı tazminat ödemeyi kabul eder.

MADDE 9-- Hakemlerin takdir ve tayin etmiş oldukları kurtarma ücreti ile avukatlık ve hakem ücretleri, faiz ve sair tahkim masrafları, hakem kararının KAPTAN' a veya vekillerine tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içerisinde KURTARAN'a ödenecektir. Aksi takdirde KURTARAN; elindeki teminattan veya su aracı, yük ya da diğer eşyadan bütün alacaklarını tahsil hakkına sahiptir.